

Vælkomin í høvuðsstað alra føroyinga!

»Langt úti í kviksilvurlýsandi megin-havinum liggur eitt einsamalt, lítið blýlitað land. Hetta evaska lítla landið er samanborið við stórhavið sum eitt sandkorn á gólvinum í einum veitsluskála. Men sett undir sjóneyku er hetta sandkornið kortini ein heilur heimur við fjøllum, dølum, sundum og fjarðum, húsum og smáum menniskjum. Ja, einastaðni er ein heilur lítil, gamal býur við bryggjum og goymslurúmum, gøtum og strætum, brøttum skotkendum gongdum, torgum og kirkjugarði.«

Soleiðis byrjar tjóðarskaldið og býarsonurin William Heinesen skaldsøguna »Glataðu spælimenninir«, sum á undurfullan hátt lýsir lívið í Havnini í eini mentanarlígari broytingartíð.

William Heinesen nevndi Tórshavn heimsins nalva og legði afturat, at Havnin var »den største by i mange hundrede kilometers omkreds«.

Tað gevur býnum ein heilt serligan status.

Longu í landnámstíðini gjørdist Havnin savningarstaður, har føroyingar hittust um stórar avgerðir og at gera ein góðan handil. Frá náttúrunar hond liggur Tórshavn mitt í Føroyum og er tí eisini náttúrligur miðstaður í landinum.

Havnin er høvuðsstaður føroyinga við teimum skyldum, tað leggur á ein bý, eisini hóast hann í heimshøpi er lítill.

Tórshavnar býráð stjórnar høvuðs-

staðarkommununi og hevur sett sær fyri, at Føroyar skulu kunna kappast við stórsamfeløgini í grannalondunum – metropolarnar. Kappingin stendur um at skapa bestu fortreytir fyri búseting, menning og trivnaði. Kappingin stendur eisini um komandi ættarliðini av føroyingum.

Høvuðsstaðurin eigur avgerandi leiklut í at ganga á odda í vinnuligu, búskaparligu, mentanarligu og sosialu menningini í Føroyum, tí høvuðsstaðurin tænar øllum føroyingum. Vit vilja tí eisini samstarva við landspolitikkarar, kommunur – ja, allar føroyingar, eisini tey, sum ikki eru flutt heim aftur enn – um at menna høvuðsstaðin, og við honum samfelagið alt.

Á Ólavsøku leita mangir av okkara útisetum sær heim í summarfrí. Kanningar vísa, at størsti parturin av ungdomi undir útbúgving sigur seg vilja búgva í Tórshavn, tá og um tey flyta aftur til Føroya. Nógvar teirra siga tíverri, at tey ikki fara at flyta heimaftur yvirhøvur.

Vit standa sum land í teirri støðu, at vit so at siga ongan fólkavøkstur hava, og hvørt ár missa vit stóran part av okkara ungu og virkisfýsnu. Tey, sum skulu seta komandi ættarliðini við. Fólkavøkstur er fortreyt fyri búskaparvøksstri. Vit hava hvørki. Soleiðis er tann veruleiki, vit mugu taka støðu til og handla útfrá.

Tí er tað so avgerandi, at vit í Føroyum skilja boðskapin og standa saman um at menna bæði landið og høv-

– Ongastaðni í verðini hava tey eina tjóðarhátíð á sama hátt, sum vit hava Ólavsøkuna, sigur Heðin Mortensen, borgarstjóri í Havn

uðsstaðin. Tí trivnaðurin og menningarmøguleikarnir í høvuðsstaðnum verða avgerandi fyri framtíðar samfelagsmenningina í Føroyum.

Kappingin um tey ungu, framfýsnu og vælútbúnu verður avgerandi fyri framtíð Føroya. Standa allir føroyingar saman, ber til at vinna kappingina og tryggja landinum eina góða framtíð.

Hetta merkir ikki, at Havnin skal mennast í kapping við aðrar kommunur ella býir í Føroyum. Tað merkir hinvegin, at Havnin sum høvuðsstaður alra føroyinga skal mennast, so at vit megna at venda avfólking til fólkavøkstur við at vit menna eitt umhvørvi, sum er kappingarført við tað, sum dregur okkara fólk uttanlands.

Tórshavnar býráð hevur í síni visjón lagt dent á at menna høvuðsstaðin. Býurin skal vera opin og altjóðagjörður, livandi og virkin við upplivingum og avbjóðingum, fleiri útbúgvingartilboðum og sterkum altjóða granskingarumhvørvi, har vinnur hava góð vakstrarlíkindi.

Men vit mugu taka sjóneykuna hjá William Heinesen fram aftur til dagin í dag. Vit mugu við henni finna mongu góðu virðini, sum gjørdur, at vit og forfedrar okkara valdu framhaldandi at liva og virka í hesum landi. Vit mugu finna fram aftur tað, sum er vert at halda fast í, og síðani leggja afturat tað, sum manglar í.

Nógv av tí finna vit í Ólavsøkuni: Ongastaðni í verðini hava tey eina tjóðarhátíð á sama hátt, sum vit hava Ólavsøkuna. Hesa heilt serstøku hátíðina, har tað politiska og tað átrúnaðarliga, tað fólksliga og tað handilsliga, tað siðbundna og tað nýggjasta nýggja, ítróttarmentanin og veitsluhugurin renna saman og njóta gott hvørt av øðrum. Og hóast at alt hetta rennur saman og gongur upp í eina hægri eind hesar báðar dagarnar um árið, tá so at siga øll tjóðin hittist á máli, so fer hetta alt fram í friði og náðum, í sátt og semju, undir trygghum og væl skipaðum kørmum, tó at spon-taniteturin er í hásetinum, og munur ikki er á høgum og lágum. – Tað er serstakt.

Taka vit hetta inn í gerandisdagin, so er tað júst samanrenningin millum virkna og vakna høvuðsstaðin við sínum stórbýardámi, tað siðbundna saman við tí nýggja, nærleikin, tryggleikin og vakra, friðsæla náttúran, sum eykennir Havnina.

Eins og Havnin er høvuðsstaður alra føroyinga, so er Ólavsøkan tjóðarhátíð hjá okkum øllum. Úr bygd og bý og úr útlandum savnast vit øll í okkara felags høvuðsstaði.

Gævi, at øll vóru eins góð við høvuðsstaðin hvønn dag, sum vit eru við Havnina á Ólavsøku. Tá kundi høvuðsstaðurin veruliga verðið tann felagsnevvarin, ið hann náttúrliga eigur at vera fyri landið alt og allar føroyingar, hvar teir so eru staddir.

Góða Ólavsøku og gott summar!

Heðin Mortensen
Borgarstjóri

Innihaldsyvirlit

SÍÐA 2 Heðin Mortensen: Vælkomin til høvuðsstað alra føroyinga
SÍÐA 4 Ævintýrferðin: Ferðin fyri vaksni og børn
SÍÐA 6 Kabarettin: Politiski myndugleikin fær ein á kjaftin
SÍÐA 8 Hergeir Nielsen: Fyrr komu tingfólk hvør øðrum meira við
SÍÐA 10 Skráðgongan
SÍÐA 12 Ó-festivalurin - Spread the love
SÍÐA 14 Mín Ólavsøka
SÍÐA 18 Løgmaður: í ár venda nógvir pílar rætta vegin
SÍÐA 20 Í koyristóli: Í mannamúgvuni síggi eg einki
SÍÐA 22 Kanón gott kappróðrarár

SÍÐA 24 Føroysku klæðini skulu vera festlig
SÍÐA 28 Klumma: Ílætin sum føroyingar - grýluveitslan
SÍÐA 30 Fótboltur: Ólavsøkudystir við broddi
SÍÐA 32 Rætti vegurin til Ólavsøkufríggjð
SÍÐA 34 Ymiskt um alkohol: Hvat hendir, tá vit drekka?
SÍÐA 38 Bygdafólk um Ólavsøkuna
SÍÐA 40 Nýtt tingár á Ólavsøku: Bara eitt lógarkrav er í skránni
SÍÐA 42 Ólavur Hátún um sangin á Tinganesi: Lagaliga løtan
SÍÐA 46 Tiltøk á Ólavsøku

Redaktørur:
Eyðna Skaale

Sosialurin

Blaðfólk:
Áki Bertholdsen
Eyðun Klakstein
Eyðna Skaale
Dagfinn Olsen
Hilmar Jan Hansen
Ragnhild Ellingsgaard

Randi Jacobsen
Rógvi Nybo
Rólant Waag Dam
Tróndur Arge
Uni Holm Johannesen

Fotografar:
Jens Kristian vang
Álvur Haraldsen

Lýsingarfólk:
Birgir Waag Høgnesen
Elin Vatnhamar Olsen

Eyðun Samuelsen
James Olsen
Jonna Gaardbo

Umbróting:
Tekniska Deild á Sosialinum

Prent:
Prentmiðstöðin

Útbering:
Posta